

Sygn. akt *XVII AmE 432/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	Sędzia SO Anna Maria Kowalik
Protokolant –	Starszy sekretarz sądowy Joanna Preizner

po rozpoznaniu 18 listopada 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

z udziałem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 6 marca 2018 r. Nr (...)

1. oddała odwołanie;

2. zasądza od (...) sp. z o.o. w G. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

3. zasądza od (...) sp. z o.o. w G. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 737,00 zł (siedemset trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Anna Maria Kowalik

Sygn. akt XVII AmE 432/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 marca 2018 roku Nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej Prezes URE, pozwany), na podstawie art. 8 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1, art. 7 ust. 3, art. 7 ust. 5 i art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2017 r., poz. 220 ze zm.) (dalej p.e.) oraz w związku z art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 ze zm.) (dalej k.p.a.), po rozpatrzeniu wniosku (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. (dalej powód, (...)) o rozstrzygnięcie w sprawie spornej dotyczącej odmowy zawarcia przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. (dalej zainteresowany, Przedsiębiorstwo, (...)) umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii - farmy wiatrowej (...) o mocy przyłączeniowej 40 MW, planowanej na terenie gminy K. w miejscowościach: J., S., M., R., R., orzekł, że na przedsiębiorstwie (...)

Sp. z o.o. z siedzibą w P. nie ciąży obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii - farmy wiatrowej (...) o mocy przyłączeniowej 40 MW.

Jako podstawę swojego rozstrzygnięcia Prezes URE wskazał fakt braku istnienia warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia FW (...).

Od powyższej Decyzji powód złożył odwołanie, wnosząc w nim o:

1. zmianę Decyzji w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez orzeczenie zawarcia umowy o przyłączenie FW (...) do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej (...) Operator pomiędzy powodem a (...) Operator, o treści przedłożonej pozwanemu przy wniosku o rozstrzygnięcie sporu z 27 sierpnia 2010 r. - załącznik nr 6 do tego wniosku (projekt umowy w aktach sprawy),

a w razie nieuwzględnienia tego wniosku;

2. uchylenie Decyzji w całości;

3. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu elektroenergetyki na okoliczność możliwości przyłączenia do sieci (...) i zakresu aktualnie potrzebnych do tego prac sieciowych oraz co do istnienia technicznych warunków przyłączenia do sieci i dostarczania energii;

4. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów powołanych w treści uzasadnienia odwołania na okoliczności tam wskazane;

5. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Przedmiotowej Decyzji powód zarzucił naruszenie:

1) przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 7, art. 77 § 1, art. 80 oraz art. 107 § 3 k.p.a. poprzez brak zebrania i rozpatrzenia w sposób wyczerpujący materiału dowodowego przejawiający się w przyjęciu, iż Ekspertyza wpływu przyłączenia Farmy Wiatrowej (...) na pracę i parametry sieci rozdzielczej (...) S.A. Oddział w S. oraz Krajowego Systemu Elektroenergetycznego z 2006 r. może aktualnie stanowić podstawę do oceny przez pozwanego, że nie istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci, w tym do ustalenia aktualnego koniecznego zakresu prac (...) Operator w zakresie rozbudowy sieci;

2) przepisów prawa materialnego, tj. art. 7 ust. 1 w zw. z ust. 5 p.e. w zw. z art. 3 ust. 1 i 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz. Urz. UE L 140 z 5 czerwca 2009 r.) (Dyrektywa OZE) w zw. z art. 36 lit. „e” dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającej dyrektywę 2003/54/WE (Dz. Urz. UE L 211 z 14 sierpnia 2009 r.) (Dyrektywa 2009/72) poprzez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że uwzględnienie instalacji odnawialnego źródła energii – FW (...) w założeniach do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe gminy i miasta K. na lata 2012- 2017 (uchwała nr (...) z dnia 25 stycznia 2013 r.) nie jest wystarczające do uznania, że przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii jest obowiązane zapewnić realizację i finansowanie budowy i rozbudowy sieci na potrzeby przyłączania podmiotu ubiegającego się o przyłączenie.

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki złożył odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o: oddalenie odwołania, dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach postępowania administracyjnego, oddalenie wniosku dowodowego powoda, zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa URE zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zainteresowany (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. również złożył odpowiedź na odwołanie powoda, w której wniósł o oddalenie odwołania w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz (...) zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W kolejnym piśmie z 15 października 2020 r. zainteresowany podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie oraz wniósł o oddalenie wniosku powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

W kwietniu 2005 r. powód wystąpił o przyłączenie do sieci Farmy Wiatrowej (...) 40 MW mającej się składać z 20 turbin o określonej specyfikacji. Powstanie przedmiotowej farmy planowano na terenie Gminy K. w miejscowościach: J., S., M., R., R. (okoliczność niesporna).

Na potrzeby oceny istnienia warunków przyłączenia w 2005 r. wykonano Ekspertyzę dotyczącą wpływu przyłączanej farmy wiatrowej na pracę i parametry sieci rozdzielczej (...) S.A. Oddział w S. oraz na Krajowy System Elektroenergetyczny (okoliczność niesporna).

W dniu 28 sierpnia 2008 r. (...) Sp. z o.o. wydała powodowi- dla FW (...) 40 MW- warunki przyłączenia nr (...). Wraz z tymi warunkami został wydany projekt umowy o przyłączenie regulujący m.in. zasady finansowania rozbudowy sieci przez powoda na potrzeby przyłączenia (okoliczność niesporna).

Powód nie akceptując przedmiotowych warunków w dniu 27 sierpnia 2010 r. wystąpił do Prezesa URE o rozstrzygnięcie sporu w trybie art. 8 ust. 1 p.e. i orzeczenie umowy o przyłączenie FW (...) 40 MW do sieci w trybie publicznoprawnym (okoliczność niesporna).

Prezes URE, po rozpatrzeniu wniosku (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. o rozstrzygnięcie w trybie art. 8 ust. 1 p.e. sporu z (...) Sp. z o.o. w P. dotyczącego treści umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej FW (...), decyzją z dnia 11 kwietnia 2011 r. nr (...), orzekł zawarcie między zainteresowanym a powodem umowy o przyłączenie FW (...) do sieci elektroenergetycznej zainteresowanego (okoliczność niesporna).

Przedmiotowa decyzja została zaskarżona przez (...) Sp. z o.o. w P.. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z dnia 20 grudnia 2012 r., sygn. akt XVII AmE 98/11, uchylił decyzję Prezesa URE (okoliczność niesporna).

Prezes URE oraz (...) zaskarżyli wyrok Sądu Okręgowego apelacjami, które zostały oddalone wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 2 kwietnia 2014 r., sygn. VI ACa 453/13 (okoliczność niesporna).

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 20 maja 2015 r., sygn. akt III SK 63/14 odmówił przyjęcia do rozpoznania skarg kasacyjnych (...) i Prezesa URE (okoliczność niesporna).

W międzyczasie, wobec uprawomocnienia się wyroku Sądu Okręgowego z 20 grudnia 2012 r., pismem z 26 września 2014 r. powód wniósł o podjęcie postępowania administracyjnego zgodnie z wnioskiem z 27 sierpnia 2010 r. oraz o zorganizowanie spotkania w siedzibie Prezesa URE z udziałem stron sporu w celu nakłonienia ich do polubownego zakończenia sprawy. Do pisma powód załączył m.in. umowy sprzedaży nieruchomości zawarte w formie aktów notarialnych stanowiące o nabyciu przez powoda na własność kolejnych działek pod budowę farmy wiatrowej (dowód: pismo z załącznikami k. 1- 63 akt adm.).

Prezes URE podejmując na nowo postępowanie w przedmiocie wniosku (...) o przyłączenie FW (...) do sieci dystrybucyjnej (...) Sp. z o.o. wezwał Przedsiębiorstwo w piśmie z dnia 3 października 2014 r. do złożenia oświadczenia o możliwości zawarcia ugody (dowód: wezwanie k. 65 akt adm.).

Przedsiębiorstwo pismem z 16 października 2014 r. wniosło o określenie stronom terminu na zawarcie ugody do 15 grudnia 2014 r. (dowód: pismo k. 67- 68 akt adm.).

Prezes URE wyznaczył stronom termin do zawarcia ugody do 20 stycznia 2015 r. (dowód: pismo k. 70 akt adm.).

W piśmie z 16 stycznia 2015 r. powód zwrócił się o odroczenie wydania decyzji w sprawie oraz wyznaczenie stronom terminu do zawarcia ugody do 20 marca 2015 r. (dowód: wniosek k. 73 akt adm.).

Prezes URE przedłużył stronom termin do zawarcia ugody zgodnie z wnioskiem powoda (dowód: pismo k. 75 akt adm.).

Prezes URE zwrócił się 27 sierpnia 2015 r. do Burmistrza Gminy K. o udzielenie informacji, czy FW (...) została ujęta w założeniach do planu zaopatrzenia gminy w energię elektryczną, o których mowa w art. 19 p.e. oraz o nadesłanie tego dokumentu, a także czy przedmiotowa inwestycja została ujęta w planie zaopatrzenia gminy w energię elektryczną, o którym mowa w art. 20 p.e. oraz o nadesłanie tego planu, o ile został sporządzony (dowód: pismo k. 78 akt adm.).

Jednocześnie Prezes URE zwrócił się do stron z zapytaniem, czy zawarły ugody w przedmiotowej sprawie oraz czy podtrzymują wniosek o rozstrzygnięcie sporu (dowód: pismo k. 80 akt adm.).

Burmistrz Gminy K. poinformował Prezesa URE, że FW (...) została ujęta w opracowaniu pod nazwą „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy K. na lata 2012-2027”. Wymieniony dokument został uchwalony przez Radę Miejską w K. w drodze uchwały nr (...) z 25 stycznia 2013 r. jako „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy K. na lata 2012-2027” (dowód: pismo z załącznikami k. 83- 85 akt adm.).

Następnie Prezes URE po wykorzystaniu odesłał oryginał dokumentu pod nazwą „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy K. na lata 2012-2027” (dowód: pismo k. 86 akt adm.).

Prezes URE odnotował w aktach sprawy, iż na stronie internetowej Gminy K. - Biuletyn Informacji Publicznej - znajduje się treść Uchwały nr (...) Rady Miejskiej w K. z 25 stycznia 2013 r. w sprawie uchwalenia Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy K. na lata 2012-2027, do której załącznik stanowi Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy K. na lata 2012-2027, sporządzony na podstawie art. 19 p.e. zaś informacja potwierdzająca ujęcie FW (...) w niniejszym Projekcie założeń do planu znajduje się w rozdziale 06 pt. Energia odnawialna w podrozdziale 2.1 pt. Energetyka wiatrowa na str. 81- 85 (dowód: notatka wraz z informacją z Projektu założeń k. 88- 91 akt adm.).

Powód w piśmie z 7 września 2015 r. wyjaśnił, że rozmowy między stronami są w toku, ale na dzień sporządzenia pisma ugoda nie została zawarta. Podniósł, iż w jego ocenie uzyskanie porozumienia jest możliwe do 31 października 2015 r. (dowód: pismo k. 92 akt adm.).

Przedsiębiorstwo także potwierdziło, że rozmowy ugodowe w sprawie nie zostały jeszcze zakończone oraz że podtrzymuje swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie (dowód: pismo k. 94 akt adm.).

Prezes URE pismem z 29 października 2015 r. wezwał strony do stawienia się na rozprawę administracyjną wyznaczoną na 13 listopada 2015 r. Przedsiębiorstwo zostało dodatkowo wezwane do przesłania ostatecznego projektu umowy wraz z załącznikami (dowód: wezwanie k. 96- 97 akt adm.).

Pismem z 9 listopada 2015 r. Przedsiębiorstwo wniosło o zniesienie wyznaczonego terminu rozprawy administracyjnej oraz zakreślenie dodatkowego terminu do 30 listopada 2015 r. na przestawienie projektu umowy (dowód: pismo k. 100- 102 akt adm.).

Prezes URE przychyłając się do wniosku Przedsiębiorstwa odroczył rozprawę administracyjną wyznaczoną na 13 listopada 2015 r. oraz zobowiązał Przedsiębiorstwo od przedstawienia ostatecznego projektu umowy, także

bezpośrednio powodowi, a tego ostatniego do zajęcia stanowiska po otrzymaniu projektu umowy (dowód: zawiadomienie k. 104 akt adm.).

Przy piśmie z 30 listopada 2015 r. Przedsiębiorstwo przedstawiło projekt umowy wraz z załącznikami (dowód: pismo przewodnie wraz z projektem umowy k. 107- 124 akt adm.).

Prezes URE pismem z 25 stycznia 2016 r. wezwał strony do stawienia się na rozprawę administracyjną w dniu 2 lutego 2016 r. (dowód: wezwanie k. 126 akt adm.).

Termin rozprawy został zniesiony na wniosek Przedsiębiorstwa (dowód: zawiadomienie k. 129 akt adm.).

W wyznaczonym terminie rozprawy administracyjnej na 22 marca 2016 r. nikt się nie stawił (dowód: wezwanie k. 132 akt adm., protokół rozprawy k. 139 akt adm.). Powód przesłał informację o braku możliwości przyjazdu członków zarządu do Polski w wyznaczonym terminie w celu uczestniczenia w rozprawie (dowód: pisma k. 137- 138 akt adm.).

Przedsiębiorstwo w piśmie z 2 czerwca 2016 r. powiadomiło, że dotychczasowe negocjacje z powodem nie doprowadziły do zawarcia ugody, dlatego prowadzenie dalszych rozmów uznaje za bezcelowe. Jednocześnie Przedsiębiorstwo wniosło o wydanie decyzji stwierdzającej brak publicznoprawnego obowiązku zawarcia umowy o przyłączenie FW (...) MW (dowód: pismo k. 142- 149 akt adm.).

Przedsiębiorstwo argumentowało, że warunki przyłączenia z 28 sierpnia 2008 r., nr (...) utraciły ważność i nie stanowią zobowiązania do zawarcia umowy o przyłączenie. Wskazało również, że nie istnieją po jego stronie techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia FW (...) do sieci, bowiem przebudowa linii (...), (...)nie jest przewidziana w zatwierdzonym przez Prezesa URE planie rozwoju na lata 2014-2019, a Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy K. na lata 2012-2027 uchwalony uchwałą nr (...) Rady Miejskiej w K. z 25 stycznia 2013 r. nie wskazuje na wymóg przebudowy bądź rozbudowy sieci (...) celem przyłączenia FW(...).

Pismem z 31 sierpnia 2016 r. Prezes URE wezwał powoda do wskazania, czy - mając na względzie wejście z dniem 16 lipca 2016 r. w życie ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 961), wprowadzającej szczególne wymogi dla możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych - podtrzymuje wniosek o rozstrzygnięcie przez Prezesa URE niniejszego sporu, czy wycofuje wniosek o jego rozstrzygnięcie. W przypadku podtrzymania wniosku o rozstrzygnięcie niniejszego sporu, Prezes URE zobowiązał powoda do przedstawienia wyjaśnień w sprawie poprzez: poinformowanie, czy dysponuje pozwoleniem na budowę dotyczącym FW (...) wydanym przed dniem wejścia w życie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (jeżeli tak – zwrócił się o przedstawienie kopii) lub złożył wniosek o wszczęcie postępowania w przedmiocie pozwolenia na budowę przed dniem wejścia w życie ww. ustawy (jeżeli tak – zwrócił się o udokumentowanie); wskazanie całkowitej projektowanej wysokości FW (...) (mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami); wskazanie, czy dysponuje informacjami i dokumentami o których mowa w art. 15 ust. 5 pkt 2-6 ww. ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (dowód: wezwanie k. 151-152 akt adm.).

Powód pismem z 15 września 2016 r. wskazał, że w sprawie FW (...) Starosta (...) w dniu 13 grudnia 2013 r. wydał decyzję o pozwoleniu na budowę, znak: (...)(...). Kopia przedmiotowej decyzji została załączona do pisma. Jednocześnie powód wskazał, że przepisy ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych przewidują, że decyzje o pozwoleniu na budowę odnoszące się do elektrowni wiatrowych, które zostały wydane przed 16 lipca 2016 r., zachowują moc, o ile w ciągu 3 lat od tej daty zostanie wydana decyzja o pozwoleniu na użytkowanie (art. 13 ust. 2 ustawy). Powód wskazał również, że dane żądane przez Prezesa URE, mając na uwadze treść art. 15 ust. 5 pkt 2-5 ustawy, nie mają związku ze sporem dotyczącym odmowy zawarcia umowy o przyłączenie, bowiem wymagane dokumenty i informacje powód jako inwestor obowiązany jest dołączyć do wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę celem umożliwienia organowi administracji architektoniczno-budowlanej oceny, czy inwestycja spełnia

wymóg minimalnej odległości w sytuacji, gdy plan miejscowy przewidujący lokalizację elektrowni wiatrowych obowiązywał w dniu wejścia w życie przepisów tej ustawy (dowód: pismo z załącznikami k. 155- 159 akt adm.).

Pismem z 31 marca 2017 r. powód wezwał Przedsiębiorstwo do wyjaśnienia przez jakie miejscowości przebiega linia energetyczna (...) wskazana w aktualnym Planie Rozwoju oraz częścią jakiego większego ciągu liniowego są odcinki (...), (...) oraz (...) (dowód: wezwanie k. 163 akt adm.), na co uzyskał odpowiedź w piśmie z 12 kwietnia 2017 r. (dowód: pismo k. 166- 174 akt adm.).

Dodatkowo Przedsiębiorstwo złożyło pismo z 8 listopada 2017 r. (dowód: pismo k. 176- 190 akt adm.).

Pismem z 13 lutego 2018 r. Prezes URE zawiadomił powoda i Przedsiębiorstwo o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy, jak też o możliwości złożenia ewentualnych uwag i wyjaśnień w terminie 7 dni od doręczenia zawiadomienia (dowód: zawiadomienie k. 191 akt adm.).

6 marca 2018 r. Prezes URE wydał Decyzję stwierdzającą, że na Przedsiębiorstwie nie ciąży obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie do sieci FW (...) 40 MW.

Przyłączenie FW (...) miało stać się możliwe po przebudowie linii elektroenergetycznych:

- 110 kV relacji M.- S. W. D.- C.- K.- D.- D.,

- 110 kV relacji P.- M.- B.- J.

Przebudowa pierwszej z wymienionych linii elektroenergetycznych nie została rozpoczęta, a w ramach drugiej zrealizowano jedynie odcinek K.-P.-M.- B., a jej dalsza przebudowa nie została przewidziana w Planie rozwoju Przedsiębiorstwa (okoliczności niesporne, dowód: k. 9- 9v akt sąd. (Decyzja), k. 15-16 akt sąd. (odwołanie), k. 60 akt sąd. (odpowiedź pozwanego na odwołanie), k. 70- 71 akt sąd. (odpowiedź zainteresowanego na odwołanie)).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych w trakcie postępowania administracyjnego, których autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, jak też w oparciu o niekwestionowane twierdzenia stron.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu elektroenergetyki na okoliczność możliwości przyłączenia do sieci (...) FW (...) i zakresu aktualnie potrzebnych do tego prac sieciowych oraz co do istnienia technicznych warunków przyłączenia do sieci i dostarczania energii, uznając, że przeprowadzenie tego dowodu nie jest niezbędne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy w szczególności, że kwestie mające być przedmiotem badania biegłego nie są między stronami sporne, gdyż techniczna możliwość przyłączenia została potwierdzona w warunkach przyłączenia nr (...). Tymczasem sporne było, czy istnieją warunki ekonomiczne do przyłączenia, a tej okoliczności wniosek powoda nie obejmował.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie mogło zostać uwzględnione, gdyż Decyzja Prezesa URE jest słuszna.

Pozwany mając umocowanie do rozstrzygania spraw spornych w oparciu o art. 8 ust. 1 p.e. prawidłowo rozstrzygnął niniejszą sprawę dotyczącą odmowy przez (...) Sp. z o.o. zawarcia z powodem umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii - Farmy Wiatrowej (...) o mocy 40 MW planowanej na terenie Gminy K., ma bowiem rację, iż na Przedsiębiorstwie energetycznym nie ciąży w tym przypadku obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie danego odnawialnego źródła energii.

W pierwszej kolejności podnieść trzeba, że pomimo twierdzeń zainteresowanego Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. odnośnie złożenia przez powoda wniosku o określenie warunków przyłączenia do innego podmiotu, tj. (...) S.A.,

podczas gdy brak jest następstwa prawnego pomiędzy (...) S.A. i (...) Sp. z o.o., należy wskazać, iż decydujący dla uznania, że zainteresowany jest właściwą stroną niniejszego postępowania jest fakt, iż to (...) Sp. z o.o. wydał ostatecznie warunki przyłączenia powodowi, a następnie odmówił mu zawarcia umowy o przyłączenie. To zainteresowanego dotyczy zatem przedmiotowy spór.

Przechodząc więc do rozważań na temat zasadności odmowy zawarcia umowy o przyłączenie, a przez to Decyzji pozwanego, którą potwierdził, że na zainteresowanym nie ciąży obowiązek jej zawarcia należy odwołać się do treści art. 7 ust. 1 i 3 p.e., zgodnie z którym przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania i przyłączania, w pierwszej kolejności, instalacji odnawialnego źródła energii, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tych paliw lub energii, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru. Powyższy obowiązek nie dotyczy przypadku, gdy ubiegający się o przyłączenie do sieci nie ma tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, do których paliwa gazowe lub energia mają być dostarczane.

Nalożony na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie nie ma więc charakteru bezwzględneho. Z treści art. 7 ust. 1 i 3 p.e. wynika, że obowiązek ten istnieje wówczas, gdy zostaną łącznie spełnione warunki określone w tych przepisach. Ustawodawca zaliczył do nich:

- 1) istnienie warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia do sieci i dostarczania paliw lub energii,
- 2) spełnianie przez podmiot żądający zawarcia umowy warunków przyłączenia do sieci i odbioru,
- 3) dysponowanie tytułem prawnym do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, do których paliwa gazowe lub energia mają być dostarczane.

Dokonując oceny istnienia obowiązku przyłączenia do sieci przedsiębiorstwo energetyczne musi więc przede wszystkim zbadać czy przyłączenie danego podmiotu jest możliwe z technicznego punktu widzenia oraz czy będzie ono ekonomicznie uzasadnione.

Jeśli chodzi o warunki techniczne to mimo braku dookreślenia tego pojęcia w ustawie trzeba mieć na względzie, że w myśl art. 7a ust. 1 p.e. przyłączane do sieci urządzenia, instalacje i sieci podmiotów ubiegających się o przyłączenie muszą spełniać wymagania techniczne i eksploatacyjne zapewniające m.in.:

- 1) bezpieczeństwo funkcjonowania systemu elektroenergetycznego;
- 2) zabezpieczenie systemu elektroenergetycznego przed uszkodzeniami spowodowanymi niewłaściwą pracą przyłączonych urządzeń, instalacji i sieci;
- 3) zabezpieczenie przyłączonych urządzeń, instalacji i sieci przed uszkodzeniami w przypadku awarii lub wprowadzenia ograniczeń w poborze lub dostarczaniu energii;
- 4) dotrzymanie w miejscu przyłączenia urządzeń, instalacji i sieci parametrów jakościowych energii.

Warunki techniczne należy więc rozważać nie tylko w kontekście możliwości realizacji stricte samego przyłączenia do sieci elektroenergetycznej, lecz także możliwości zapewnienia - po przyłączeniu danego źródła - sprawnego i bezpiecznego funkcjonowania infrastruktury elektroenergetycznej. Z kolei to bezpieczeństwo ma przełożenie na prowadzenie ruchu sieciowego w sieci dystrybucyjnej w sposób efektywny, z zachowaniem wymaganej niezawodności dostarczania energii elektrycznej i jakości jej dostarczania, za które odpowiedzialny jest operator systemu dystrybucyjnego stosownie do treści art. 9c ust. 3 pkt 1 p.e. Jednocześnie warunki techniczne przyłączenia muszą być ustalone w taki sposób, aby przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw lub energii mogło sprostać określonemu w art. 4 ust. 1 p.e. zobowiązaniu do utrzymywania zdolności urządzeń, instalacji i

sieci do realizacji zaopatrzenia w te paliwa lub energię w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących wymagań jakościowych.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd zważył, że w przypadku FW (...) brak jest podstaw do stwierdzenia, że nie istnieją warunki do jej przyłączenia do sieci.

Mianowicie w pierwszym rzędzie wskazać trzeba, że właściwie jako niesporna należy ocenić ogólną techniczną możliwość przyłączenia danej farmy. W dniu 28 sierpnia 2008 r. wydane były bowiem warunki przyłączenia nr (...) tej farmy do sieci. Wprawdzie warunki te utraciły ważność po 2 latach od ich doręczenia w myśl art. 7 ust. 8i p.e., jednakże w tamtym czasie niezbicie takie warunki były. Natomiast w trakcie prowadzonych rozmów ugodowych w toku postępowania administracyjnego, a w końcu w projekcie umowy o przyłączenie sporządzonym przez Przedsiębiorstwo na żądanie Prezesa URE nie ma mowy o tym, aby już takie warunki techniczne nie występowały. Przy czym ze zgromadzonego w sprawie materiału i twierdzeń stron wynika tylko, że przyłączenie wiąże się jedynie z potrzebą przebudowy sieci, ale zdaniem Sądu problem ten jest natury ekonomicznej a nie technicznej, gdyż pod względem technicznym możliwość przebudowy a w konsekwencji przyłączenia jest, jednak pod warunkiem sfinansowania tej przebudowy.

Sąd stanął na tym stanowisku, ponieważ z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wynika, że obecnie w prawie wszystkich przypadkach ubiegania się o przyłączenie do sieci istnieją możliwości techniczne, pytanie jest tylko jakie nakłady należy ponieść, aby przyłączyć inwestycję i czy moc planowana obiektu jest adekwatna do mocy sieci elektroenergetycznej, czyli kluczowym zagadnieniem są kwestie ekonomiczne.

Z tego powodu Sąd stwierdził, że dowód z opinii biegłego z zakresu elektroenergetyki na okoliczności wskazane w odwołaniu, czyli możliwości przyłączenia planowanej inwestycji do sieci (...)nie był potrzebny.

Jeśli chodzi więc o warunki ekonomiczne podnieść trzeba, iż we wcześniej prowadzonym postępowaniu ustalono, że do przyłączenia FW (...) niezbędna jest m.in. przebudowa linii 110 kV relacji P.- M.- B.- J.. Fakt ten oparto na wydanych warunkach przyłączenia, dla których z kolei podstawą była Ekspertyza wpływu przyłączenia Farmy Wiatrowej (...) na pracę i parametry sieci rozdzielczej (...) S.A. Oddział w S. oraz Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Powód zarzucił zaś, że dana Ekspertyza, wykonana w 2006 r., nie może aktualnie stanowić podstawy do oceny przez pozwanego, że istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci, w tym do ustalenia aktualnego koniecznego zakresu prac (...) w zakresie rozbudowy sieci. Zauważyć więc w tym względzie trzeba, że skoro powód uznał, że Ekspertyza z 2006 r. się zdezaktualizowała, jest nieadekwatna, powinien o sporządzenie kolejnej ekspertyzy wystąpić na etapie postępowania administracyjnego, ponieważ Sąd ma wówczas możliwość oceny materiału zgromadzonego w całym postępowaniu administracyjnym, a nie zastąpienia go. Wprawdzie przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów toczy się postępowanie pierwszoinstancyjne, ale jego celem nie jest przeprowadzenie postępowania dowodowego zamiast organu. Tym samym wnioski dowodowe powinny być zgłoszone wcześniej, a nie dopiero przed Sądem, zwłaszcza, że powoda reprezentował profesjonalny pełnomocnik.

Oprócz tego powód stwierdził, że przebudowa ww. linii nie jest niezbędna dla przyłączenia FW (...), gdyż tak wynika z projektu umowy o przyłączenie przedstawionego przez Przedsiębiorstwo przy piśmie z 30 listopada 2015 r. Z poglądem tym nie sposób się zgodzić choćby dlatego, że jak stanowi pkt 2.6.1 tego projektu, nota bene sporządzonego wyłącznie wobec zobowiązania do tego przez Prezesa URE, w sytuacji braku istnienia odpowiednich warunków technicznych Przedsiębiorstwo musiałoby stosować ograniczenia w pracy obiektu do czasu zakończenia realizacji inwestycji sieciowych, podczas gdy brak jest zagwarantowania środków na przeprowadzenie wszystkich inwestycji, o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia.

Podkreślenia zatem wymaga w kwestii niezbędnych dla przyłączenia inwestycji, że odcinek ww. linii P.- M.- B.- J. został wykonany do miejscowości B.. Nie został natomiast wykonany odcinek B.- J., co przyznał sam powód, ale również

pozostałe strony nie miały w tym względzie wątpliwości. Tymczasem, jak wynika z materiału sprawy, przebudowa tego ostatniego odcinka nie jest planowana ani przez Gminę K., ani przez Przedsiębiorstwo.

W tym miejscu przytoczyć trzeba treść przepisu art. 7 ust. 5 p.e., zgodnie z którym przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane zapewnić realizację i finansowanie budowy i rozbudowy sieci, w tym na potrzeby przyłączania podmiotów ubiegających się o przyłączenie, na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1-4, 7 i 8 i art. 46 oraz w założeniach lub planach, o których mowa w art. 19 i 20. Regulacja zawarta w art. 7 ust. 5 p.e. stanowi zatem rozwinięcie warunków, na jakich publicznoprawny obowiązek przyłączenia do sieci ma być realizowany, tj. zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 (rozporządzenie systemowe), art. 46 (rozporządzenie taryfowe) oraz w zgodzie z ustaleniami zawartymi w gminnych założeniach lub planach, o których mowa w art. 19 i 20.

Wszelako inwestycja na odcinku B.- J. nie została odnotowana w wydanych na zasadzie art. 19 p.e. Założeniach do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy K. na lata 2012- 2027 uchwalonych przez Radę Miejską w K. w drodze uchwały nr (...) z dnia 25 stycznia 2013 r. Wprawdzie sama FW (...) została ujęta w tych Założeniach, jednak bez żadnych wytycznych choćby odnośnie potrzeby rozbudowy sieci w celu jej przyłączenia, jak też bez jakichkolwiek wskazań w przedmiocie finansowania tej rozbudowy. W Założeniach stwierdzono bowiem jedynie, że obszary, dla których uchwalono plany miejscowe pod kątem lokalizacji elektrowni wiatrowych to J. (52,17 ha), co oznacza, że farma może tam powstać, a ponadto FW (...) znalazła się w przedstawionym w Założeniach wykazie podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej (...) na dzień 30 czerwca 2012 r. Natomiast jak wskazuje treść art. 7 ust. 5 p.e. przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane zapewnić realizację i finansowanie budowy i rozbudowy sieci, w tym na potrzeby przyłączania podmiotów ubiegających się o przyłączenie, na warunkach określonych m.in. w założeniach lub planach, o których mowa w art. 19 i 20, a takich warunków, w szczególności w zakresie modernizacji sieci Przedsiębiorstwa w Założeniach nie przewidziano. Co więcej Gmina K. nie posiada planu zaopatrzenia Gminy w energię elektryczną.

W ocenie Sądu powyższe zapisy Założeń nie są zatem wystarczające aby uznać, że FW (...) została uwzględniona w Założeniach obligujących Przedsiębiorstwo do odpowiedniej rozbudowy sieci na mocy art. 7 ust. 5 p.e., tym bardziej, że z dokumentu tego nie wynika by przedmiotowa inwestycja była niezbędna dla tego terenu. W treści tych Założeń wskazano bowiem, że „istniejąca podaż energii elektrycznej oraz stan sieci dystrybucyjnej odpowiadają aktualnym potrzebom odbiorców funkcjonujących w gminie. (...) W gminie nie są planowane inwestycje generujące znaczące zmiany zapotrzebowania. Pojawiają się i pojawiać się będą indywidualne potrzeby inwestycyjne i powinny być one sukcesywnie rozwiązywane z lokalnym operatorem.” (s. 60- 61 Założeń).

Zdaniem Sądu oznacza to, że na terenie Gminy K. zaopatrzenie w energię jest na wystarczającym poziomie, toteż Gmina nie zamierza budować nowych źródeł energii elektrycznej. Ma to natomiast istotne znaczenie, gdyż jak wypowiedział się Sąd Najwyższy (por wyrok z 11 kwietnia 2012 r. sygn. akt II SK 33/11), przy ustalaniu warunków ekonomicznych należy brać pod uwagę czy dana inwestycja i przebudowa sieci jest niezbędna dla społeczności, czy jest tylko spowodowana indywidualnymi dążeniami inwestora o przyłączenie nowego źródła. Sąd w pełni podzielając to zapatrywanie stwierdził, że materiał dowodowy nie zawiera dokumentów, które świadczyłyby, że FW (...) jest planowana przez Gminę i istnieje potrzeba jej uruchomienia z perspektywy potrzeb energetycznych na tych terenach.

Ponadto Sąd Najwyższy w cytowanym wyroku wskazał, że „(...) obowiązek rozbudowy sieci, o którym mowa w innych przepisach Prawa energetycznego (art. 4 ust. 1 i art. 9c ust. 3 pkt 3 i 4) nie ma związku z rozbudową sieci na potrzeby przyłączania nowych podmiotów, lecz utrzymania spójności i prawidłowego działania systemu energetycznego. Jest to więc obowiązek budowy odpowiednich połączeń między sieciami należącymi do poszczególnych przedsiębiorstw energetycznych, obowiązek ich modernizacji, w tym w celu podniesienia poziomu dopuszczalnych obciążeń w związku ze zwiększonym zapotrzebowaniem na moc. Z przepisów tych nie wynika jednak, by publicznoprawny obowiązek dbałości o stan sieci przesyłowej i dystrybucyjnej rozciągał się na inwestycje "wymuszone" przez przyłączenia kolejnych podmiotów (zwłaszcza w sytuacji, gdy obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie ma charakter obowiązku warunkowego). W niniejszej sprawie obowiązek rozbudowy przez powoda własnej sieci w związku z przyłączeniem do

niej nowych instalacji, w tym farmy wiatrowej zainteresowanego, można byłoby oprzeć na art. 4 ust. 1 i art. 9c ust. 3 pkt 3 i 4 Prawa energetycznego, gdyby spełnione były przesłanki art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego, a wskazywana przez powoda konieczność rozbudowy sieci podyktowana była nie tyle przyłączeniem zainteresowanego lub innych podmiotów, co koniecznością realizacji obowiązków ciążących na powodzie na podstawie art. 4 ust. 1 i art. 9c ust. 3 pkt 3 i 4 Prawa energetycznego.”.

Dodatkowo istotne jest, że rozbudowa sieci nie jest również uwzględniona w Planie rozwoju Przedsiębiorstwa (co nie było przez strony kwestionowane), podczas gdy zamieszczenie takiej rozbudowy w rzeczonym planie zapewniłoby finansowanie inwestycji koniecznej do przyłączenia. Uzgodniony z Prezesem URE plan rozwoju przedsiębiorstwa energetycznego zawiera bowiem listę projektów inwestycyjnych związanych z przyłączeniem nowych źródeł i ich zakres rzeczowy oraz przewidywane na ten cel nakłady, które są wynagradzane przez taryfę zatwierdzaną przez Prezesa URE. Tym samym nieuwzględnienie w aktualnym Planie rozwoju Przedsiębiorstwa wszystkich wymaganych inwestycji w sieci dystrybucyjnej świadczy o braku realnej możliwości otrzymywania środków finansowych z taryfy na poczet ich realizacji. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii, z uwagi na nieposiadanie zapewnionego źródła finansowania, nie ma więc obowiązku rozbudowy infrastruktury sieciowej na potrzeby przyłączenia FW (...)

Z wyżej wymienionych względów Sąd uznał, iż nie istnieją warunki ekonomiczne, o których mowa w art. 7 ust. 1 p.e., a których wystąpienie determinuje powstanie obowiązku zawarcia umowy o przyłączenie do sieci w trybie publicznoprawnym.

Jednocześnie Sąd uznał za całkowicie chybione zarzuty powoda oparte na regulacjach Dyrektywy OZE i Dyrektywy 2009/72.

Ponadto dodania wymaga, że od czasu poprzedniego rozpoznania niniejszej sprawy zmieniły się warunki prawne. Mianowicie utraciły ważność nie tylko warunki przyłączenia, ale z dniem 16 lipca 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 961 ze zm.) wprowadzająca szczególne wymogi dla możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych, jak też w świetle art. 13 ust. 2 tej ustawy i materiału sprawy wygasło powodowi pozwolenie na budowę. Powód przedstawił bowiem w toku postępowania wyłącznie decyzję Starosty (...) z 13 grudnia 2013 r. o pozwoleniu na budowę (k. 157- 159 akt adm.), podczas gdy w myśl powołanego wcześniej artykułu decyzje o pozwoleniu na budowę odnoszące się do elektrowni wiatrowych, które zostały wydane przed 16 lipca 2016 r. zachowują moc o ile w ciągu 5 lat (przed nowelizacją w ciągu 3 lat) od tej daty zostanie wydana decyzja o pozwoleniu na użytkowanie, a powód takiej decyzji nie złożył. W tej sytuacji realizacja tej inwestycji wydaje się wątpliwa.

Sąd stanął zatem na stanowisku, iż faktycznie na Przedsiębiorstwie energetycznym(...)Sp. z o.o. nie ciąży obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii - Farmy Wiatrowej (...) o mocy 40 MW planowanej przez powoda na terenie Gminy K. skoro brak jest warunków ekonomicznych do jej przyłączenia i zachodzi konieczność wydania nowych warunków przyłączenia.

Biorąc powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia, oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z uwagi na nieuwzględnienie odwołania, powoda należało uznać za stronę, która przegrała proces i zasądzić od niego na rzecz pozwanego, jak też zainteresowanego (...) Sp. z o.o. zwrot kosztów wynagrodzenia ich pełnomocników w wysokości 720,00 zł ustalonego w oparciu o § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018 r., poz. 265 j.t.), przy czym dla zainteresowanego Sąd doliczył koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Sędzia SO Anna Maria Kowalik